ကျွန်းပင်သာကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကျွန်းပင်သာကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

အင်းကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊

သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(စျ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏**လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃-က **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၃-ခ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ**များ

ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရ**ေကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား **၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား **၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုမျ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန အားအထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည်

ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေ များကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေး လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

အောက်တိုဘာလ ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ကျွန်းပင်သာကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျွန်းပင်သာကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

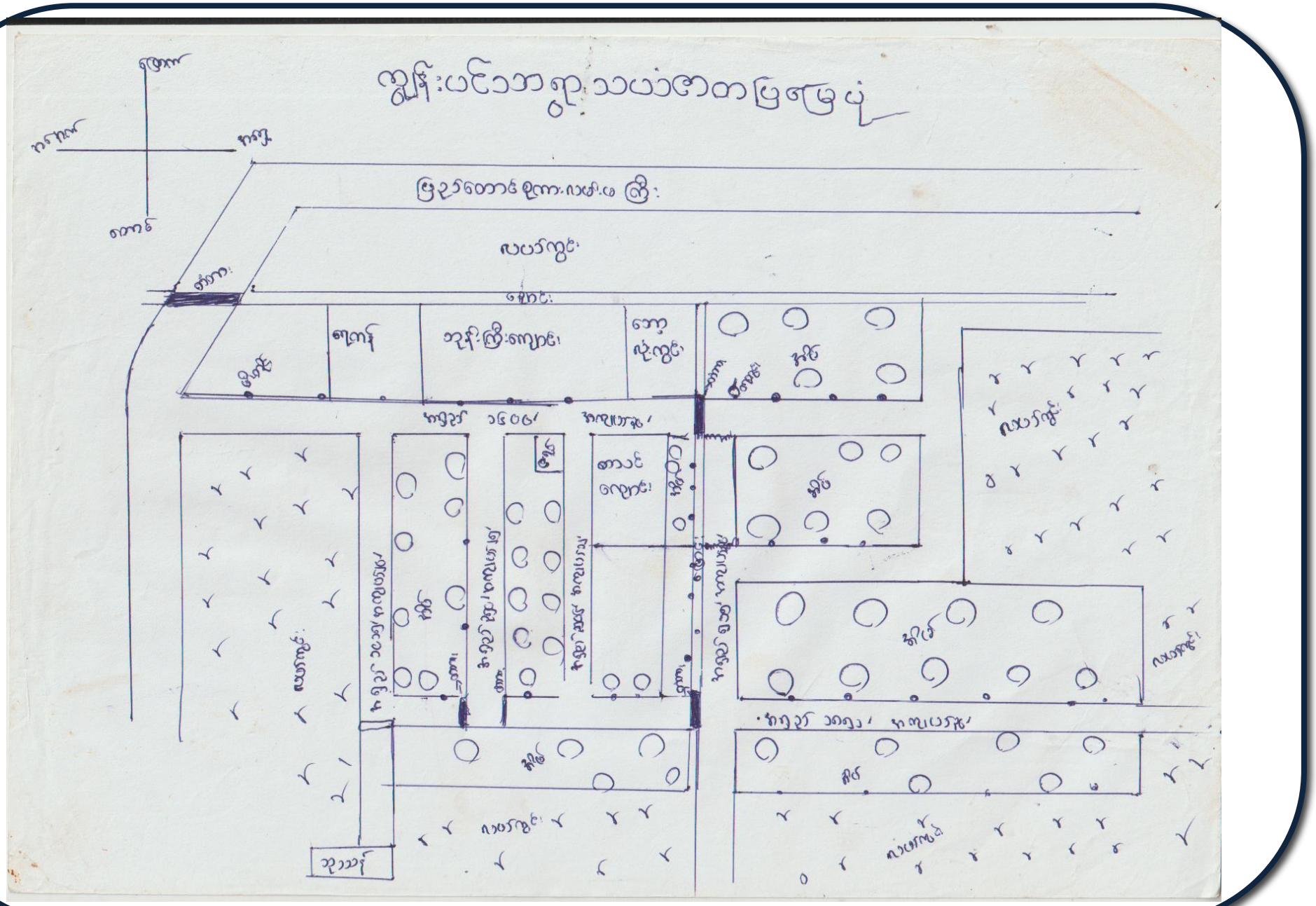

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့ လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည် ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူ အညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီး နောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ် ချုပ်ရေး မှူးရုံး၊ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်း ပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေ သော အချက်များ၊(၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်း ချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင် မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များ ဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ အားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များ အနေဖြင့်ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့်ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့ အစည်း

များအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ရွှေဘိုမြစ်ကြီးနားကားလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး ခရိုင်ရုံးစိုက်ရာ မိုးညှင်းမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူပါသည်။ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသ တွင်တည်ရှိပြီး အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဖြစ်ပြီး မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း အနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျှမ်းမျှမိုးရေချိန် ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အသင့်အတင့် အထောက်ကူပြုလျှက်ရှိသည်။ကျေးရွာ၏ အရှေ့နှင့်အနောက်တို့တွင် တောင်ကုန်း တောင်တန်းများတည်ရှိပြီး ကျေးရွာဘေးတွင်အနောက်ဘက်တောင်တန်းများမှ အနောက်မှ အရှေ့ဘက်သို့ စီးဆင်းလျှက်ရှိသောချောင်းငယ်မှာ ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေး အတွက် အဓိကအားထားရလျှက်ရှိပြီး လယ်ယာမြေများတွင် စပါး၊ပဲ စိုက်ပျိုးထုတ် လုပ်ရန်နှင့်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်တို့အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်သည်။မြစ် နှင့်ချောင်းကြီးများမရှိသောကြောင့် ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးဒဏ်များနှင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များကျရောက်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတများဖြစ်သော သစ်၊ဝါးများနှင့် အခြားသယံဇာတများကိုကျေးရွာ၏ အရှေ့နှင့်အနောက်ဘက်တွင် ရှိသော တောင် တန်း၊သစ်တောများမှ ရရှိပါသည်။တောင်သူ အများစုမှာ ချောင်းရေကိုအဓိကအသုံး ပြုလျှက်ရှိပြီး မိုးရေခံစိုက်ပျိုးသော လယ်ယာမြေများလည်းရှိသည်။မြေအောက်ရေကို ထုတ်ယူသုံးစွဲသေးခြင်းမရှိပါ။ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်ဧက ၄၈၉ ဧကရှိပြီး စပါးနှင့်မြေပဲ၊ပဲပုတ်တို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။အခြားစိုက်ပျိုးမြေများဖြစ်သော တောင်ယာ(၃)ဧက နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း(၆)ဧက၊အိမ်ခြံစိုက်ခင်း(၁၀.၂)ဧက စိုက်ပျိုးလျှက်ရှိသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၇၈)စုနှင့် ကျား(၂၀၀)၊မ(၂၃၉)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၄၃၉)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျှမ်းမျှ(၅.၆)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏တစ် အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှနှုန်းထက်ကျော်လွန်လျက်ရှိသည်။ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးအများ ဆုံးနေထိုင်ကြကာ အခြားတိုင်းရင်းသားအနည်းငယ်လည်းနေထိုင်လျက်ရှိသည်။ လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ (၇၀.၇%)မှာ ကျေးရွာ၏ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေဖြစ်ပြီး လူငယ်များကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ်များသင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်ရှိအမျိုးသမီး ဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၂% မျှပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏ အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် နည်းပါးလျက်ရှိသည်။ဆင်းရဲချမ်းသာ သတ် မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၂၂)စုသည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအဆင့် အဖြစ်ခံယူကြပြီး(၂၁)စုသည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊(၃၅)စုသည်အလယ်အလတ် အဆင့်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊လက်လှမ်း မီမှု၊လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ချောင်းရေသွင်း စိုက်ပျိုးနိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟုပြောနိုင်ပါ သည်။ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စု၊လယ်သမား၊ဆန်စက်လုပ်ငန်းများအပြင် အခြား လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများမှာ လက်သမား၊ဆန်ကြိတ်စက်နှင့်ပွင့်လင်းရာသီများ တွင် နီးစပ်ရာ ကျောက်မှော်၊ရွှေမှော်များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့မှာလည်း ငွေရေးကြေးရေးအသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြ

သည်။မြေယာမဲ့ လက်လုပ်လက်စားအများစုမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းများနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိကြသည်။

ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်သောလယ်သမားများ၊လက်လုပ်လက်စားနှင့်မြေယာမဲ့များပါဝင်သည်။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိပြီး(၂၀)ထိရှိကာ မြေယာမဲ့နှင့် လက်လုပ်လက်စားအများစုမှာ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု ၂၀%ရှိပြီး ရာသီလိုက်လယ်ယာလုပ်ငန်းဈေးရောင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ကျောက်မှော်၊ရွှေမှော်များတွင် နေ့စားလုပ်သားများအဖြစ်ရှာဖွေလုပ်ကိုင်လျှက်ရှိကြသည်။ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အထွကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု ၂၀%ရှိပြီး ရာသီလိုက်လယ်ယာ လုပ်ငန်းဈေးရောင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ကျောက်မှော်၊ရွှေမှော်များတွင် နေ့စားလုပ်သားများ အဖြစ်ရှာဖွေလုပ်ကိုင်လျှက်ရှိကြသည်။ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ် ထောင်စုများ၏ ၃၀% ဖြစ်သော(၂၂)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ထိုအိမ်ထောင်စုများ ၏၃%မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားပြီး နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊၃.၅%မှာ သူတပါးထံ မှ မချေးငှားပဲ ၃ လမှ ၅လခန့်နှင့်၉.၅%မှာ ၆ လမှ ၁၂လခန့် သူတပါးထံမှ ချေးငှား စရာမလိုဘဲ နပ်မှန်အောင်စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ကျေးရွာရှိ လက်လုပ်၊လက်စားအများစုမှာ လက်မှုပညာ တတ်ကျွမ်းမှုနည်းပါးကြသဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက်ရုန်းကန်နေကြရသည်။

ကျေးရွာအတွက် ထိခိုက်လွယ်သော အကြောင်းမှာ ကျေးရွာရှိလူငယ်များကြားတွင် မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲမှုများပြားလျှက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့်လူငယ်လူရွယ်များတွင် လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ်တို့ရှိတတ်သည်။

ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုမြင့်တက်လာခြင်းနှင့်ဆက်စပ်ပြီး ဒုစရိုက်မှုများအရင်ထက် အဖြစ်များလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်း ရွာသားအများစုသည် သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ပြီး အာဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ကလေးအများစုမှာလည်း ကျန်းမာကြသည်။ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် B.C ပိုးအသည်းနှင့်ပါတ်သက်သော ရောဂါများဖြစ်ပွားလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ကျေးရွာလူထုမှာ ကျန်းမာရေးအသိမြင်နည်းပါးကြသည်။ကျေးရွာသားများသည် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ရွာတွင်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ မှ ရရှိပြီး မြို့နယ်ကုတင်တစ်ရာ ဆေးရုံကြီးသို့သွားရောက်ရန် ၈ မိုင်ခန့်ဝေးကွာသဖြင့် လက်လှမ်းမီသည်။

ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာများကို တစ်ရွာလုံးအတိုင်းတာဖြင့်အသုံးပြုလျှက်ရှိသောကြောင့် ဝမ်းပျက်၊ဝမ်းလျှော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ကျေးရွာရှိကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးဝါးနှင့်ကုတင်များ လုံလောက်ခြင်းမရှိပါ။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်တန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊အဖတ်၊အတွက် တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့် များပြားသည်။ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကိုရွာတွင်းရှိအခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုအနေဖြင့် နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်၊လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်းရှိ

အလယ်တန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသာအရေတွက်လုံလောက်စွာရှိသော်လည်းတွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်း မရရှိသေးသဖြင့် စာတော်ပြီးဆင်းရဲသော မိသားစုများမှ ကျောင်းသားအများစုမှာ ပညာရေးအခွင့်အလမ်းများဆုံးရှုံးလျှက်ရှိသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြသည်။ကျေးရွာတွင်ကျားနှင့်မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမာန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်ရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုသတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းကဏာန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်တွင် ယောက်ကျားလေးအရေအတွက်မှာ မိန်းကလေးအရေအတွက်ထက်များပြားနေသည်ကိုတွေ့ရပြီး အလယ်တန်းအဆင့်တွင်လည်း မိန်းကလေးအရေတွက်သည်ယောက်ကျားလေးအရေတွက်ထက် ထက်ဝက်နီးပါးလျော့နည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။အမျိုးသမီးများအတွက်ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်ရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခ ဝင်ငွေမှာ အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားများက လုပ်အားခ ပိုမိုရရှိကြသည်။ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားစိုက်ထုတ်ရသော အလုပ်အကိုင်ကွာခြားချက်ကြောင့်လုပ်အားခမှာလည်း ကွာခြားလျှက်ရှိသည်။ ရပ်ရွာလူမှုရေးကိစ္စများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်မှုအလွန်နည်းပါးလျှက်ရှိသည်။ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက် ၍ ဗဟုသုတအသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အတွက် ပိုမို အထောက်ပံ့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၁)ဖွဲ့၊ဘာသာရေးဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့ တို့ရှိသည်။ကျေးရွာလူထုမှ ဖွဲ့စည်းထားပြီး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်။စနစ်တကျဖွဲ့စည်းထားခြင်းအစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ စာရင်းရှင်းမှုများမရှိပါ။အဖွဲ့အစည်းများအား စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊မှတ်တမ်းများ၊စာရင်းရှင်းတမ်းများ စနစ်တကျပြုလုပ်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများလိုအပ်လျက်ရှိသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် မြေပဲ၊ပဲပုတ် တို့ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။မိုးစပါးစိုက်ဧက(၈၄၉.၄၅)ရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် မြေပဲ၊ပဲပုတ် နှင့်နွေစပါး အနည်းငယ်ကို စိုက်ပျိုးကြပြီး အခြားလယ်ဧက အများစုမှာ ရေအခက်အခဲကြောင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၈၅)တင်း၊နွေစပါး(၆၀)တင်းနှင့်နွေစပါး(၁၀)ဧကနှင့်မြေပဲ၊ပဲပုတ်တို့ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရွာအနီးရှိချောင်းမှ ရရှိသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုမှာ အားနည်းလျက်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီအချို့မှ တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးလျက်ရှိသည်။တောင်သူလယ်သမားအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုပေးမှအလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိကာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်မြှင့်တင်လျက်ရှိသည်။အဓိက ပြဿနာများမှာ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း၊စိုက်ပျိုးစရိတ်ကြီးမြင့်ခြင်း၊ဓါတ်မြေဩဇာ ဈေးနှုန်းကြီးမားခြင်းနှင့်စပါးဈေးကွက်မတည်ငြိမ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှခြင်းများရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မိုးစပါးများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ထွက်နှုန်းများကျဆင်းခဲ့ရသည်။ဓါတ်မြေဩဇာအလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုများကြောင့် မြေဆီအရည်အသွေးများ ကျဆင်းလာလျက်ရှိသည်။တောင်သူအများစုမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွက် ကျွဲ၊နွားများ အသုံးပြုရန် ဈေးနှုန်းကြီးမားသောကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံထုတ် လက်တွန်းထွန်စက်များကို အစားထိုး သုံးစွဲလျက်ရှိသည်။စပါးရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖော်ပြန်မှုကြောင့် အပျက်စီးလျော့နည်းစေရန် ရိတ်သိမ်းခွေလွှေစက်များကို ငှားရမ်းသုံးစွဲကြရသည်။လယ်ယာသုံး စက်ကရိယာများ သုံးစွဲရာတွင် တရုတ်နိုင်ငံထုတ် ပစ္စည်းများကိုသာ သုံးစွဲနေရပြီး အရည်သွေးဆိုင်ရာ အားနည်းချက်များကြောင့် ရေရှည်သုံးစွဲရခြင်းမရှိပဲ မကြာခဏ

ပျက်စီးမှုများကြောင့် ပြုပြင်သုံးစွဲရာ ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်များခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ထိုစက်ကိရိယာများအစား တန်ဖိုးအသင့်အတင့်နှင့် ပိုမိုခိုင်ခံ့ပြီး အရည်သွေးကောင်း မွန်သော လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ သုံးစွဲနိုင်ရန် လိုလားလျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူသူ အိမ်ထောင်စုအရေတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၄၉% ဝန်းကျင်ရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၁၆%သာရှိပြီး ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားရှိသည်။၂၀၁၆-၂၀၁၇ လပိုင်းတွင် ကျေးရွာတွင်းရှိဝက်များမှာ တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်ခဲ့ပြီး ထိခိုက် သေဆုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်နိုင်မှု လွန်စွာအားနည်းသည်။မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မွေး မြူရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရချေးငွေများ မရရှိနိုင်ပါ။ ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများနှင့် ပုဂ္ဂလိကချေးငွေလုပ်ငန်းများတွင်ချေးငှားလျှင်လည်း အတိုး နှုန်းမှာ မြင့်မားသောကြောင့် အဆင်ပြေခြင်းမရှိပါ။ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန် ရေမြေ နေရာအဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း များမှာ နေ့စားအလုပ်သမား၊ဈေးရောင်း၊လက်သမားနှင့်အစိုးရ ဝန်ထမ်းတို့ဖြစ်ကြ သည်။လက်လုပ်လက်စား အများစုသည် စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်ကိုင်များ ပြီးကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ မမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးသည့်အတွက် ကျောက်မှော်၊ရွှေမှော်များတို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိ သည်။ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေး ရွာစီးပွားတိုးတက်ရန် အလားလာကောင်းတရပ်ဖြစ်ပါသည်။မြို့ပေါ်တွင်အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်သော အပ်ချုပ်၊ဆံပင်အလှပြင်၊မော်တော် ဆိုင်ကယ် ပြင်၊ဝပ်လျှော့ စသည်တို့ကို သွားရောက်သင်ယူနိုင်သော်လည်းငွေကြေးအခက်ခဲများ ကြောင့် သင်ယူမှုနည်းပါးသည်။လုပ်ငန်းသုံး ပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း နိမ့် ကျလျက်ရှိပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်ကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် ငွေကြေး

တတ်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ငွေကြေးတတ်နိုင်သော မိသားစုများမှာလည်း အသေးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် လိုလားနေကြသည်။

(ဃ) **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု**

ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်ခဲ့ခြင်းများကြောင့် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးနှင့်ဓါတ်မြေဩဇာများကို အမြောက်အများသုံးစွဲရသဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှား နှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို ပိုမိုသုံးစွဲရမှုများရှိလာသောကြောင့်စိုက်ပျိုးရေး ကုန်ကျစရိတ်များပိုမို သုံးစွဲရ၍ ကုန်ကျစရိတ် များပြားလျက်ရှိသည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံများကိုအမှိုက်ကျင်းများတူး၍ စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင်းမရှိဘဲ ရေချောင်းအတွင်းသို့ အလွယ်တကူ စွန့်ပစ်တတ်ကျသဖြင့် ရေထုညစ်ညမ်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

သဘာဝသယံဇာတများထုတ်ယူရာတွင် ကျေးရွာနှင့်နီးစပ်ရာသစ်တော များမှသစ်ဝါးများကို စည်းကမ်းမဲ့အလွန်ကွဲ ခုတ်ယူခြင်းများကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီး မှုမြင့်မားလျက်ရှိပြီး ဂေဟစနစ်ပျက်စီးမှုများကြောင့် ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း၊ရေခန်းခြောက်ခြင်းများနှင့် အပူချိန်မြင့်မားလာခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ထိခိုက်လာနိုင်ပါသည်။ကျေးရွာအနီးတွင် ချောင်းကြီးများမရှိသဖြင့် ရေကြီးခြင်းများ ခံစားရခြင်းမရှိပါ။ကျေးရွာမှာ ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိသဖြင့် မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်မှုနည်းပါးပြီး တခါတရံမှသာအားအသင့်အတင့်ရှိသော မုန်တိုင်းတချို့ ကြုံတွေ့ရသည်။ တခါတရံတွင် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် မိုးခေါင်တတ်ပြီး ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် အချိန်ခါမဟုတ် မိုးရွာသွန်းခြင်းများကဲ့သို့သော သဘာဝဘေးများ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၅ ကျပ်တိုး၊တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာရှိ ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ငွေ၊စပါး တို့ကိုလည်း ချေးယူကြသည်။ငွေများချေးယူရာတွင် အတိုးနှုန်း ၃၀%မှ၅၀%

ထိချေးယူကြရသည်။စပါးကိုချေးယူရာတွင် တစ်တင်းအတိုးနှုန်းမှာ တစ်ခွဲနှင့်တစ်တင်းပြန်လည်ပေးဆပ်ကြသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ(ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး)တို့အတွက် ချေးယူကြပြီး အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူမှု ပိုမိုများပြားပြီး ချေးငွေလိုအပ်ချက် မြင့်မားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ကျေးရွာတွင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုအားလုံးမှာ အကြွေးတင်ရှိခြင်းများရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကို ၁၂၀ပေ၊၃၀ပေ၊၂၄ပေအရွယ်ရှိ RC နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားလျှက်ရှိသည်။ရွာသားအားလုံး၏ စာမတတ် သူဦးရေမှာ (၁.၇)%ရှိပြီး၊၃.၈% မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကို တတ်မြောက်ထားကြသည်။ကျောင်းတွင် အလယ်တန်းပညာကို အနီးရှိကျေးရွာများမှ တက်ရောက်ကြသည်။ကျောင်းတွင်း ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများ လုံလောက်ခြင်းမရှိပါ။ကျေးရွာတွင် မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ထားရှိနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။မူလတန်းပြ ဆရာမ(၅)ဦးနှင့် အလယ်တန်းပြဆရာမ(၆)ဦး စုစုပေါင်း ၁၁ ဦးဖြင့် သင်ကြားနေပါသည်။ကျောင်းတွင် ဆရာတပည့်အချိုးသည် မူလတန်းတွင်(၂၀)၊အလယ်တန်းတွင် (၃၉)ရှိပြီး၊အလယ်တန်းတွင် ဆရာ အင်အားလုံလောက်သော်လည်း မူလတန်းတွင် ဆရာအင်အားလုံလောက်မှုမရှိကြောင်းသိရသည်။မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းတွင် ဆင်းရဲ၍ ကျောင်းမတတ်နိုင်သူမရှိပါ။မူလတန်းဆင့်တွင် ကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။ကျောင်းဖွင့်ရာသီ တွင် စာအုပ်များထောက်ပံ့မှုရှိသော်လည်း အားကစားပစ္စည်းများ လုံလောက်ခြင်းမရှိပါ။ရပ်ဝေးမှ လာရောက်သင်ကြားပေးနေသော ဆရာ၊ဆရာမ များအတွက်ဝန်ထမ်းအိမ်ယာမရှိသဖြင့် နေထိုင်ရေးခက်ခဲလျှက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ကျေးရွာသည် နမ္မားတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊မိုးညှင်းကုတင် တစ်ရာဆေးရုံတို့ကိုသွား

ရောက်ကုသနိုင်သဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမီသည်။သောက်ရေအတွက် လက်နှိပ်တုံကင်၊ရေတွင်းများကို သုံးစွဲကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။ချမ်းသာသောမိသားစုများမှာ အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကြွေခွက် အိမ်သာများသုံးစွဲလျက်ရှိသည်။ဆင်းရဲသော မိသားစုမှာ ဝါးထရံ၊ပျဉ်တို့ဖြင့်ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ယင်လုံအိမ်သာများကို တစ်ရွာလုံးနီးပါး သုံးစွဲကြသောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်သော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာများမှာ အုတ်ဖြင့်တည်ဆောက်ထားပြီး ကျောင်းသား/သူများအလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်ပြီးကောင်းမွန်သည်။သုံးစွဲရေအတွက် စိမ့်စမ်းရေသွယ် မှအသင့်အတင့်ရရှိသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်နေရာများမရှိပါ။သူတို့သည် ကျေးရွာလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲ တော်များတွင်လည်း တက်ကြွစွာပါဝင်လျက်ရှိသည်။ရိုးရာ၊ယဉ်ကျေးမှုများထိန်းသိမ်းထားခြင်းမရှိပါ။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီးကောင်းမွန်ခြင်းမရှိပါ။ ချဉ်းကပ်လမ်းမှာ ၁.၆ မိုင်ခန့်ရှည်လျားပြီး မြေသားလမ်းဖြစ်ကာ မိုးတွင်းရာသီတွင် သွားလာရေးခက်ခဲလျက်ရှိသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက်ထော်လာဂျီ (၃၂)စီး၊ ထရပ်ကား (၁၁)စီး၊ဆိုင်ကယ်(၂၈၆)စီး၊စက်ဘီး ၁၅၆ စီးတို့ကိုအသုံးပြုလျှက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၅၆.၅% သာအသုံးပြုနိုင်သေးသည်။ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်သည်။အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီးအခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင်

စာကြည့်တိုက်ထားရှိနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ဂျာနယ်တို့ကို အနည်းငယ်ဝယ်ယူဖတ်ရှုခြင်းများရှိပြီး တစ်ရွာလုံး အတိုင်းတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

(စျ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော် လည်းယခုနှစ်ပိုင်းတွင် မူးယစ်ဆေးနှင့်ပါတ်သက်သော ရာဇဝတ်မှုအနည်းငယ်ဖြစ် ပွားခဲ့သည်ကိုတွေ့ရသည်။မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ပြီးလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်ရရှိနိုင်သည်။အာမခံစနစ်များ ကို လက်လှမ်းမီခြင်းမရှိသေးပါ။ရွာသားများသည် ရဲစခန်းများသို့အလွယ်တကူ ချိတ် ဆက်နိုင်ပြီး ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြ သဖြင့် ထင်းသက်သာသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ကျောင်းသူကျောင်းသား များအတွက် စာဖတ်ရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်းစသော လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့် မားလာစေရေးအတွက် အထောက်ကူပြုနေသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၈% မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက် မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေနိုင်ပါသည်။သဘာဝအရင်းမြစ် များတွင် လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး၊မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်း မွန်သည်။တောင်သူများအနေဖြင့် လယ်ယာထွက်ကုန်များကိုအလွယ်တကူသယ်ယူ ပို့ဆောင်နိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် တောင်ယာမြေများသည်လည်းမြေဆီဩဇာ

ကောင်းမွန်ကြသည်။မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်သည်။ကျေးရွာအနီးရှိ ချောင်းသည် စိုက်ပျိုးမြေ အားလုံးနီးပါးအတွက်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရန် အထောက်ကူပြုလျှက်ရှိသည်။မိုးညှင်းမို့သို့ ကတ္တရာလမ်းဖြင့် လွယ်ကူစွာဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မှီ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် စျေးကွက်ကောင်းသဖြင့် ကြက်၊ဝက်၊နွားတို့ကို တိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းတရပ်ဖြစ်သည်။မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်း

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။မြေဆီဩဇာများခမ်းခြောက်၍ သဘာဝမြေဩဇာနှင့်ဓါတ်မြေဩဇာကိုအသုံးပြုကြရပါသည်။

မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များရရှိရန် လိုအပ်သည်။ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ချေးငွေနှင့်ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများရှိပြီး ပုံစံ(၇) ရ လယ်စားများသာ ငွေကြေးအချိန်မှီရရှိပြီး (၀၁၁) စားများသည် စိုက်ချိန်မမှီ၍ အခက်အခဲရှိပါသည်။ထုတ်ချေးငွေနှင့် လယ်ယာသုံးကုန်ကြငွေမှာမညီမျှသဖြင့် လယ်သမားများ

အခက်ကြုံနေရပါသည်။သွင်းအားစုစျေးကွက်မှာ စျေးနှုန်းမြင့်မားသောကြောင့် လုံလောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်မှုမရှိပါ။ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်တွင် စပါး ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်လည်းမရှိပဲချေးငွေ လိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ စီးပွားရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာများတွင် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ ပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊တတ်သိပညာအထိအတွေ့တို့အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

(က-၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်းအလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

(က-၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက် အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် နှမ်းကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာနှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေး

အတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှု ပိုများသည်။သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာတောင်သူ များအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။နည်းပညာအသုံးပြု ပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားများ နှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့် သည်။အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့်ချေးငွေ လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် သမဝါယမ အသင်းဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ရွာတွင်မြအထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့်ချေးငွေ လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် သမဝါယမ အသင်းဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ရွာတွင် မြစိမ်းရောင်ငွေစုချေးကိုလည်း ရရှိရေးအတွက် ကျေးလက်ဦးစီးကိုတင်ပြတောင်းဆို ပါမည်။

(ဂ-၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တို့ချဲ့ဆောင်ရွက် သွားပြီ။အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည့် အရင်းအနှီးငွေများရရှိ ပါကစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။အလားတူပင် ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာများများထွန်းကားလာရေးအတွက်

စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။သင်တန်းတက် ထားသူများက တဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသောနည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှုတိုး တက်စေမည်။

(ဂ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ဇာထိုး၊ပန်းထိုး၊ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန်စီစဉ်ပေးမည်။ထိုသင်တန်း သားများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်ချိတ် ဆက်ပေးမည်။

(ဂ-၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်းတိုးမြင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ဂ-၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာစျေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အဦများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေး အတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးရွာ သူမှာအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက် ရန်တိုက်တွင်လည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးရွာ သူမှာအဖွဲ့ အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံ

ခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွင်းလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးရွာ သူမှာအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွန်းအားပေးဆောင် ရွက်မည်။ချေးငွေအစီအစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့်အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများ အတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။သို့သော် ၄င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ၊ဈေးကွက်၊သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှုတွင် အားနည်းပါ သည်။ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊လက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲပါသည်။ကျွန်မတို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့်လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြု အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင် ထားရှိကာတစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွား ရေးလုပ်ငန်း၊စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် မှုများအဖြစ်သဘောထား နားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ထို့

ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလ ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်းဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရယ်ကဲ့သို့ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလိုပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်းနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(functional classification) ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classification) သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကိုခွဲခြားသိရှိစေရန်အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Function classification) ဝန်ကြီးဌာနများ ၊ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ အလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသောလုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကိုသိရှိစေနိုင်သည်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်

များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည် ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှတ်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ ကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိ ရောက်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါ သည်။ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး ကော်မတီ အသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်း မွန်တိုးတက်ရန်တာဝန် ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာ ကုန် ထုတ်လမ်း အဆင့်မြင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း**

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ်ပူးပေါင်း ရန်လို ပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ် ပါသည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်း သည် မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှု အရည် အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။လယ်သမားအဖွဲ့အစည်း ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်မြို့နယ်
ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) **ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းအများ**

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

-ဆောက်လုပ်ရေးကြီးကြပ်ရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအတွက်ကန်ထရိုက်များ

-စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက်နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့်အဖွဲ့များ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊လူထုအဖွဲ့အစည်းများ ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ် သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ကတာဝန်ပေးအပ်ထားသော
အဖွဲ့ခွဲ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ဤ ကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များနှင့်နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ**

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီ အစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုသူ များထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှအလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင်

တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူ မည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏတို့ ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ် သည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘ ဆရာအသင်းစသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ **စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါသည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့ သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်း ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး ပါမည်။၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လလပတ် အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူ

ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့ က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။(၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ်ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

-စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ

-အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့်ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ

-ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

-ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု(မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ရန်)

-(၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့်အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊

-ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊

-ငွေကြေး စုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြု နည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာန

များသို့ အစီရင်ခံစာ ပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ၂-၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ**

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်တို့ ကျေးရွာကဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

-

ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ၊သတင်းမီဒီယာများဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) **နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ**

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့်

အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀၀	၁	– ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း။ ရွာချင်းဆက်လမ်းခင်းခြင်း	လမ်းတံတားဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ပညာရေး					
စာသင်ကျောင်း	၂။ ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံတော်စေ သည့် ကျောင်း အဖြစ်ဖန်တီး တည် ဆောက်ခြင်း၊	၉၀	၂	– အရိပ်ရကစားကွင်းနေရာနှင့် ဆီးဆောဒန်း၊ ဘားဒန်းစသည် ဖြင့် စီမံထားရှိခြင်း၊ – ပုံစံဝင်သောကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊	
စိုက်ပျိုးရေး					
	၃။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရေး	၇၄	၆	- စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း	–

၄။မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ဝယ်ယူနိုင်ရေး	၇၀	၇	- မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေးနည်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး			
၅။လူငယ်စာကြည့်တိုက်နှင့်စာပေ၊စာဖတ်မြင့်တင်ရေး	၇၈	၄	- စာပေယဉ်ကျေးမှုဌာနများနှင့်ချိတ်၍ စာပေမြင့်တင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း
၆။မူးယစ်ဆေးကင်းစင်ရေး	၈၀	၃	-သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်၍စုပေါင်းကာကွယ်မှုပြုလုပ်ခြင်း
၇။အားကစားဆိုင်ရာတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး	၆၀	၁၀	- အာ/ကာဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဝိုင်းဝန်းပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၈။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၆၅	၉	အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရေးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း စျေးကွက်နည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း
ကျန်းမာရေး			
၉။ ကျန်းမားရေးစောင့်ရှောက်မှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၅	၅	- ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း သက်ဆိုင်ရာသို့တင်ပြခြင်း

မွေးမြူရေး

၁၀။ မွေးမြူရေးနည်းပညာများ တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရေး	၆၈	၈	– မွေးမြူရေးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ကျေးရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	A	A	A		
၂။ ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံ တော်စေ သည့် ကျောင်း အဖြစ် ဖန်တီး တည် ဆောက်ခြင်း၊	၂	A	A	A		
၃။ မူးယစ်ဆေးဝါးကင်းစင်ရေး	၃	A	A	A	A	A
၄။ လူငယ်နှင့်ကျေးရွာစာကြည့်တိုက် ဖြစ်မြောက်ရေး	၄	A				
၅။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတိုးတက်ရေး	၅	A	A	A		
၆။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာတိုးတက်ရေး	၆		A	A	A	
၇။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ဝယ်ယူနိုင်ရေး	၇		A	A		
၈။ မွေးမြူရေးနည်းပညာတိုးတက်ရေး	၈	A	A			
၉။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားရေး	၉	A	A	A		
၁၀။ အားကစားဆိုင်ရာတိုးတက်ကောင်း	၁၀					

မွန်ဇရုး	A	A

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ် ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များ ထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုး တက် ကောင်း မွန် အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၂	ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံ တော်စေ			√		

	သည့်ကျောင်း အဖြစ် ဖန်တီး တည် ဆောက်ခြင်း၊					
၃	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေ တိုး တက်ရရှိရေး။			√		
၄	ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန် ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၅	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ သင်တန်း များ ပို့ချပေးခြင်း၊				√	
၆	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များ လုပ်ဆောင်ခြင်း				√	
၇	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ

ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်**ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန**၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုး အစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ

  ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ

ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့် ဝင်လိုသူ များထံမှအလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ် သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင် ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေ များအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်း ရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင် ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။
ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင် ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီး တို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များ၊ပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်း လဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက် အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂	၁	၃	၀.၇%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၉	၁၅	၂၄	၅.၄%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၄	၅	၂၉	၆.၇%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၉	၂၇	၄၆	၁၀.၅%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၄၁	၁၆၉	၃၁၀	၇၀.၇%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၅	၂၂	၂၇	၆.၁%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ -၄၃၉		**၂၀၀**	**၂၃၉**	**၄၃၉**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၇၈		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၅.၆**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လက်ရှိ ကလေးမွေးဖွားနှုန်းနည်းပါးပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေးမှာ ကျေးရွာ၏ ထက်ဝက်ကျော်ရှိသဖြင့် စီးပွားရေး အတွက် အလားလာကောင်းများရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဧယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆၀	၇၇	၅၁		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၈	၁၀	၉		
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၃	၂		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			-	၁	လက်သမား
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၅	၄	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁၃	**ငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄	၅			
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	စုစုပေါင်း	၇၈	၁၀၀	၆၆	၂	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်းရှိ ၃၀%သာ အိမ်ထောင်စုမှာ ရာသီအလိုက်ကျပန်း အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်နေရသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပြီး လက်မှုပညာ တတ်ကျွမ်းမှု နည်းပါးသဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် ရုန်းကန်နေရသော အခြေအနေရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂.၂)လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်း ထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	အလုပ်ပေါ်မူတည်၍ ပြောင်းလဲရှိ
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀		၇၀၀၀		
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိသော အလုပ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သား အများစုဖြစ်၍ နွေစားရရှိသော တစ်ရက်နှုံးထားမှာ အမျိုးသားများတွင် ငါးထောင်ကျပ်မှ အနည်းဆုံး သုံးထောင် ရရှိ၍ အမျိုးသမီးများတွင် နွေစား သုံးထောင်ရရှိပြီး လက်သမား၊ ပန်းရံနှင့်အခြားလုပ်ငန်းများတွင် နွေစားခ သုံးထောင်ရရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဧယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၄၈၉	သင့်	ရ	ချောင်းမိုးရေ
ယာမြေ /တောင်ယာ	၃	သင့်	ရ	မိုးရေ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၁၀.၂	သင့်	ရ	
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၆	သင့်	ရ	ချောင်း

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း	၄၉၂			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်မြေအများစုသည် ချောင်းရေကို အားထားနေရပြီး စိမ့်စမ်းရေ၊မိုးရေတို့ကို အသုံးပြုသော လယ်မြေများလည်းရှိ၊မြေဆီ အရည်သွေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	

အမျိုးအစား	ရှိခြင်းမရှိခြင်း (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
အခြား ရင်းမြစ်များ	မရှိ	
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်	ဝါး၊သစ်၊သက်ကယ်၊အိမ်ဆိုက်ထင်း	
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အသင့်သင့်ရှိသော်လည်း တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာပါသည်။နွားစာအတွက် လယ်ကွင်းများမှ ရရှိပြီး ဆေးဖက်ဝင် အပင်များကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂.၅ကော အထက်	၅ကော၁၂ကော ကြား	၂ကော ၅ကော ကြား	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	နံကပ်၊တိုက်	ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုး	သွပ်မိုး၊ထရံ	သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးအိမ်

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ဝက်၊ကား၊နွား၊ဆင်	ဝက်၊နွား	နွား	
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ သုံးဘီး	ဆိုင်ကယ်	စက်ဘီး	စက်ဘီး
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း	လယ်၊ယာ	လယ်၊ယာ	ကျပန်း	ကျပန်း
အိမ်ထောင်စု -	၂၁ (၂၆.၉၂%)	၃၅(၄၄.၈၇ %)	၁၁ (၁၄.၁ %)	၁၁ (၁၄.၁ %)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုနှင့် အလယ်လတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ နည်းပါးပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများပြားသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်			
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၅		အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်ငွေချေးပေးခြင်း
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ			

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုမရှိသော အိမ်ထောင်စု အများစု မှာ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်း အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/			

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ မရှိ၊မသန်စွမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ဆင်းရဲပြီး မိသားစုဦးရေများသော မုဆိုးဖို၊မုဆိုးမနှင့် အခြားဒေသသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေရသော မိသားစုများမရှိပါ။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	ကျပန်းလုပ်သားများတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုနိမ့်
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအသင့်သင့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေရှိမှု အသင့်သင့်ရှိ
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ချောင်းကြီးများမရှိသဖြင့်ရေကြီးမှုနိမ့်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	နိမ့်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	မြေပြင်ဖြစ်သဖြင့် မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းခြင်းမရှိ
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	စည်းကမ်းမဲ့ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကြောင့်သစ်တောပြုန်း
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	လတ်	ဝက်များတွင် ဝက်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	နိမ့်	
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေပြန့်ဖြစ်သဖြင့် မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းခြင်းများမရှိပါ။သဘာဝ သစ်တောများအား စည်းကမ်းမဲ့သစ်ခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုမြင့်တက်လျက်ရှိပြီး၊၄က်ဖျား၊တီဘီ၊ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်ပွားမှုအနည်းငယ်ရှိပြီး ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ ဒေသများနှင့်ဝေးကွာပါသည်။တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှုတွင် ရှစ်လပိုင်းတွင် ကူးစက်မြန်ဝက်တုပ်ကွေးရောဂါများဖြစ်ပေါ်ခဲ့

ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။လူကုန်ကူးမှုဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိသဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) **ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ**

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးအန္တရာယ် နှင့်ရင်ဆိုင်နေရ
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများ သောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	လက်မှုပညာကျွမ်းကျင်

			မှုနည်းပါး
၁၁	**လူနည်းစုလူမျိုးများ**	**နိမ့်**	**အနည်းငယ်သာရှိ**
၁၂	**ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ**	**နိမ့်**	
၁၃	**နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ**	**နိမ့်**	
၁၄	**ရွှေတွင်းလုပ်သား**	**လတ်**	
၁၅	**ဆေးစွဲသူများ**	**မြင့်**	
၁၆	**ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ**	**နိမ့်**	
၁၇	**လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်း သူများ**	**နိမ့်**	**နီးစပ်ရာဈေးများသို့ သွားရောက်ရောင်းချမှု များရှိ**
၁၈	**နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ**	**နိမ့်**	
၁၉	**ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ**	**နိမ့်**	
၂၀	**ကားသမား**	**နိမ့်**	
၂၁	**အခြား**		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လက်လုပ်လက်စား၊ကျပန်းသမားအများစု သည်လက်မှုပညာ တတ်ကျွမ်းမှုနည်းပါးသဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် ခက်ခဲစွာ ရုန်း ကန်နေရ၊ပွင့်လင်းရာသီများတွင် အခြားအရပ်ဒေသများသို့ သွားရောက်၍ ရွှေတွင်း လုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသူများကိုတွေ့ရှိရသည်။မူးယစ်ဆေးနှင့်ပါတ်သက်၍ လူငယ်များမှာ ဆေးစွဲပြီး အနာဂတ်ပျောက်နေသော လူငယ်များရှိပြီး၊မူးယစ်ဆေးကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ၍ ရရှိနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဒုစရိုက်မှုများ များပြားလာနိုင်ပြီး ကျေးရွာ များတို့ ထိခိုက်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။လွန်ခဲ့သော မိုးဦးကာလတွင် ကူးစက်မြန် ဝက်တုပ်

ကွေးရောဂါကြောင့် ကျေးရွာတွင်းရှိဝက်များ ကူးစက်ပြန့်ပွားပြီး သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အပျိုလူပျို	၂	၂၀	၃၀	၅၀	၂	၄	၆
၂	ဓမ္မစကြာအဖွဲ့	၃		၅၀	၅၀	၄	၄	၈
၃	ရွှေကျွန်းမြိုင်	၁		၃၀	၃၀	၁	၄	၆

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) **ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။**

(၇) **သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။**

(၈) **ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများမှာ ကြုံသလိုဖွဲ့စည်းထားပြီး စည်းလုံးမှုအားနည်းလျက်ရှိသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)**

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရ၊အစိုးရ မဟုတ်သော အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၀		မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	-		ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၉		တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၃၀		အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၈		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၇၈		

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ဦးရေမှာ ၂၀ စုရှိကြောင်းတွေ့ရ သည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်	-			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ဝင်ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	ပုဂ္ဂလိက	၈၄၉.၄၅	ရာသီလိုက်	မရှိ
၇	ချောင်းရေ	-			
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချောင်းရေကိုသာ အဓိကအားကိုးနေရပြီး နွေရာသီ စိုက်ပျိုးသီးနှံများအတွက် ရေလုံလောက်မှုမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) **အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း**

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၄၈၉	တင်း	၇၀	၁၀၀	၈၅	၆	၁၁	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စပါးစိုက်ကေ **၄၈၉** ရှိသော်လည်း လုပ်သားရှားပါးစေး မြင့်မှု၊ဓါတ်မြေဩဇာ စျေးမြင့်မှု၊စပါးပေါ်ချိန် စပါးစျေး ကျဆင်းမှု တို့ကြောင့် အမြတ်ရရှိ မှု အလွန်နည်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဧယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	-	-	-	-	-	-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၀	-	-	-	-	၁၈	

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
အစေ့ချ ကိရိယာ	-					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-					-	
ရိတ်သိမ်းစက်						-	
ခြွေလှေ့စက်	၉	-	-	-	-	၄၉	
ရေစုပ်စက်		-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်							

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း ရိတ်သိမ်းစက်၊ခြွေလှေ့စက်များကို ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များကို ဝယ်ယူနိုင်မှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ လယ်သမားအားလုံး ငှားရမ်းသုံးစွဲနေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) **သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီဩဇာ)	**မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်ရန် မြေရိုင်းများမရှိပါ။**

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရေရှင်းမြစ်	**စိုက်ပျိုးရေးကို နှီးစပ်ရာချောင်းမြောင်းများမှ ရရှိပါသည်။**
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	**သဘာဝ မြေဆွေးများကိုသာ သုံးစွဲလျှက်ရှိ**
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	**ဓါတု ပိုးသတ်ဆေးများကို သုံးစွဲလျှက်ရှိပြီး အော်ဂဲနစ်ဆေးများသုံးစွဲမှုမရှိ**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေဘဏ်နှင့်ပုဂ္ဂလိက ချေးငွေလုပ်ငန်းများမှ ချေးယူရရှိ**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	**စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတများ နည်းပါး**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	**မျိုးပဲ၊ဓါတ်မြေဩဇာ၊ပိုးသတ်ဆေး၊လယ်သုံးစက်ကိရိယာ**
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**စပါး၊ပဲ**
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် ဓါတ်မြေဩဇာ ပိုးသတ်ဆေးများကို ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်စွာ ဝယ်ယူနေရပြီး မိမိတို့ထွက်ရှိသော စပါးနှင့် ကုန်ဈေးနှုန်းအချိုးမညီမျှမှုများကြောင့် တွက်ချေမကိုက်ဘဲ အမြတ်စွန်းနည်းပါးကြောင်းသိရှိရသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) **သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**မြေလွတ်မြေရိုင်းများ နည်းပါးသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်ခြင်းနည်း**
မြေဆီဩဇာ	**မြေဆီဩဇာမှာ အသင့်တင့်ကောင်းမွန်**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အခြေအနေ	
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးရရှိပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မီရရှိအသုံးချနိုင်မှု	စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာနှင့်ဓါတ်မြေဩဇာများ အချိန်မီ ရရှိနိုင်ပါသည်။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**လုပ်သားရှားပါးမှုကြောင်း အခြားဒေသမှ လုပ်သားများကို ငှားရမ်းသုံးစွဲရပါသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**နီးစပ်ရာ ချောင်းမြောင်းများမှ ရေအသင့်အတင့်ရရှိပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	**စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**လွန်ခဲ့သောနှစ်တွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်၍ စပါး ထွက်နှုန်းလျော့**
စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**ဒေသတွင်း စျေးကွက်သာရှိပြီး ပြင်ပစျေးကွက်များနှင့် ချိတ် ဆက်နိုင်ခြင်းမရှိ**
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဌာနများနှ နည်းပညာအကူညီများပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုအားနည်းပါသည်။**
အခြား	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လယ်များတွင် လွန်ခဲ့သော ၂၀၁၅ တွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ခဲ့သောကြောင့် စပါးထွက်နှုန်းများစွာကျဆင်းခဲ့ပါသည်။

လစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပါတ် သက်သောနည်းပညာ ဗဟုသုတများနည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	**အိမ်ထောင်စု**	**ကောင်ရေ**	**မှတ်ချက်/အခြေအနေ**
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၆၅	၃၄၁	
နို့စားနွား	၁	၂	
မြင်း	-	-	
ကျွဲ			
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်	-	-	
သိုး	-	-	
ဝက်	၉၇	၁၀၉	
ကြက်	၃၃	၆၁၅	
ဘဲ	၁	၁၇	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေး ရေလုပ်ငန်းများမရှိပါ။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**စားကျက်မြေ သီးသန့်ထားရှိမှုမရှိပါ။**
ရေရရှိမှု	**ရေရရှိနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။**
ချေးငွေ	**မွေးမြူရေးအတွက် ချေးငွေရရှိခြင်းမရှိသေးပါ။**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	**သွင်းအားစု ဈေးကွက်အားနည်း**
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	**ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်အားနည်း**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်အသင့်သင့်ရှိ**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**မြေနေရာလုံလောက်မှုရှိ**
အခြား	**-**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု	

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**မွေးမြူရေးအတွက် ချေးငွေထုတ်ပေးခြင်း**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း**
အခြား	-

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းမှ ထွက်ရှိသော စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်များ၊ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချရာတွင် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမမှီခြင်းကြောင့် ရောင်းဝယ်ရာတွင် အဆင်မပြေမှုများရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ဘဏ်ချေးငွေများမရှိသော
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများရှိ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာအကူအညီများရရှိမှုနည်းပါး
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	စီးပွားဖြစ်အတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးအတွက် သီးသန့်ချေးငွေ ထုတ်ချေးမှုများ မရှိသေး ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွက်	မိသား စုဝင် လုပ် အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၁	-	-	-
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၂	-	၄	-
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး	-	-	-	-

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၄	-	၄	-
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၂		၂	
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၅	-	၅	
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း	-	-	-	

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
	(ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)	၂			
၁၃	ပညာရေး	၂၀			
၁၄	ကျန်းမာရေး	-		-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများ နှင့် အမျိုးအမည်				

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
	မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် ...(၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်

အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
အသေးစားစက်မှု လုပ်ငန်း	**အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဆောင်ရွက်**
ချေးငွေ	**အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက် ချေးငွေရရှိရေး ချိတ်ဆက်**
ထုတ်ကုန်	**ထုတ်ကုန်များအား စျေးကွက်များရှာဖွေချိတ်ဆက်ရန်**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်မွေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ပံ့ပိုးပေးရန်နှင့် အတိုးနှုန်းသက်သာ သောချေးငွေလုပ်ငန်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ထုတ်ကုန်များအား စျေးကွက်ရှာဖွေချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
နည်းပညာ	အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်နည်းပညာ
ချေးငွေလိုအပ်ခြင်း	လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်ချေးငွေလိုအပ်
စျေးကွက်	စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိပညာမရှိခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်မွေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက်SME **ကဲ့သို့သော အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နည်းပညာ၊ငွေကြေး၊စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာများမှာ အခက်ခဲတစ်ရပ်အဖြစ် တွေ့ရှိရသည်။**

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၁							-	-	-
၂	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိ လူဦးရေ	-							၁	-	၁
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ										
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ										
	၁၂ လ အထက်								၁		၁

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝင်ငွေနှင့် အလုပ်ကိုင်အတွက် အခြားဒေသများသို့ သွား ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်အများစုမှာ ပိုကောင်းမွန်သော အလုပ်ကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရရှိရန် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်					
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၁		-	-	-
	- ဘဏ်			-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေအားမှီခိုနေသော အိမ်ထောင်စုမှာ ၇%သာရှိပြီး ငွေကြေးများအား နီးစပ်ရာ ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်လူကြုံတို့ဖြင့်ပေးပို့လျက်ရှိသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး၊ ခြေလျင်	
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သား၊ငါး	
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ကြမ်းခင်း၊သက်ကယ်မိုး	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊

အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဈေးမှာ ကျေးရွာတွင်းတည်ရှိပြီး ရောင်းချသော ကုန်စည် အမျိုးအစားများမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့်သားငါးများကို ရောင်းချလျှက်ရှိပြီး ဈေး အဆောက်အဦးအများစုမှာ ကြမ်းခင်း၊သက်ငယ်မိုးများဖြစ်သည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	ငွေ	၁ လပိုင်း	၂၅ပြား	ပုံစံ(၇)	လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)ရှိမှချေးငွေရ
ပုဂ္ဂလိကဏ်	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ					

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ					
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသားအများစုသည် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်တွင် ချေးယူနေရပြီး၊ငွေတိုးချေးသူများထံတွင် ချေးယူရာတွင် အတိုးများစွားပေးရလျှက်ရှိပြီးကာလရှည်ချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်လျှက်ရှိသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာအခြေအနေ	လတ်	ဓါတ်မြေဩဇာအလွန်ကျဲသုံးခြင်း

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	
ရေရင်းမြစ်	လတ်	
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်	ရှော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်း
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဓါတ်မြေဩာ အလွန်ကျဲသုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီဩာ အရည်အသွေးများကျဆင်းလာပြီး ဖျက်ပိုးများလည်း ပိုမိုများပြားလာ၊ရှော့တိုက်ငါးဖမ်းမှုများကြောင့် ငါးမျိုးစိတ်များ မျိုးတုန်းပျောက်ကွယ်နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	၃	၃	၆	၁.၅၇%

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၇	၅	၁၂	၃.၁၃%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၆	၃၂	၄၈	၁၂.၅၃%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈၄	၁၀၃	၁၈၇	၄၈.၈၃%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၁	၄၆	၈၇	၂၂.၇၃%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇	၁၈	၂၅	၆.၅၃%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇	၁၁	၁၈	၄.၇၀%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၁၆၅**	**၂၁၈**	**၃၈၃**	**၁၀၀%**

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း စာမတတ်သူနည်းပါးပြီး အများစုမှာ စာတတ်မြောက်ကြပြီး အထက်တန်းပြီးဆုံးသူနှင့်ဘွဲ့ရသူဦးရေမှာ လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၄.၇%ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၃	၂၃	၅၆	၄၁%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၆	၂၃	၃၉	**၂၈.၉%**
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၆	၁၃	၁၉	၁၄.၁%

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား	၇	၁၄	၂၁	၁၅.၆%

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းနေအရွယ် ကျောင်းတက်နှုန်းတွင်း ကျားဦးရေမှာ မ ဦးရေထက်များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	(ရွာတွင်း)		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၆၀'×၃၀'×၂၄'		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ကွန်ကရစ်		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ပရိဘောဂလုံလောက်မှု မရှိ အိမ်သာလုံလောက်		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)			

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	-	၅	၅	-	-	-
ကျေးရွာခန့်	-	၁	၁			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းသည် မီးဘေးအန္တရယ်ကို ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် လုံခြုံမှုရှိစေရန်တံတိုင်း ကာရန်သင့် ပါသည်။ကျောင်းတွင် သောက်သုံးရေနှင့် အိမ်သာကောင်းမွန်သော်လည်း သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများနှင့် ပရိဘောဂပစ္စည်းများလုံလောက်ခြင်းမရှိ၊မူကြိုကျောင်း ဆောင်လည်း ဆောက်လုပ် နိုင်ခြင်းမရှိသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	အလယ်တန်းပြ(၆)ဦး၊မူလတန်းပြ(၅)ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	မူလတန်းတွင်(၁:၂၀)၊အလယ်တန်းတွင် (၁:၃၉)
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မူလတန်းကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မသန်စွမ်း ပညာရေးအထူးအစီစဉ်များမရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ လုံလောက်မှုမရှိ
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှုမရှိ
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက် လှမ်းမီမှုမရှိ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိ

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ မူပြ (၅)ဦး၊ကျေးရွာခန့်(၁)ဦးစုစုပေါင်း(၆)ဦးရှိသည်။ ကျောင်းသားနှင့်ဆရာအချိုး ၁:၂၀ ရှိသည်။မူလတန်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူ မရှိပါ။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ မလုံလောက်ပါ။ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင် မှုမရှိပါ။အားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်း လိုအပ်သည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပို့နှုန်းမှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက		*နိမ့်*		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		*နိမ့်*		
၃	ငှက်ဖျား		*နိမ့်*		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		*နိမ့်*		
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		*နိမ့်*		HIV *ရှိသူအနည်းငယ်တွေ့*
၆	တီဘီ		*နိမ့်*		
၇	ဆီးချို		*နိမ့်*		
၈	သွေးတိုး		*နိမ့်*		
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊		*နိမ့်*		

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
	စီ)				
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		နိမ့်		
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ		နိမ့်		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကူးစက်ရောဂါများဖြစ်သော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊သွေးလွန် တုပ်ကွေးငှက်ဖျားရောဂါများမှာ သာမာန်သာဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အသည်းရောဂါ(ဘီ၊စီ၊HIV) ရောဂါရှိသူ အနည်းငယ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ		မရှိ	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ		မရှိ	အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါအနည်းငယ်ဖြစ်ပွား
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ	မရှိ	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်	ရှိ	မရှိ	

၈ ၌	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
	ကာလအတွင်း)			
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ	မရှိ	ပ- ဧလ၊ ဒု-ဧလ
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု**	ရှိ		
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	ရှိ		
၈	အာဟာရပညာပေးအစီ အစဉ်	ရှိ		

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဆုတ်ရောဂါ၊အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါများအတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများမရှိသေး၊အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်အနည်းငယ်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန			ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု - အရပ်လက်သည် -		
တိုက်နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ -		

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ်ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	မရှိ	
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-မရှိ ဆေးဝါး-မရှိ သိုလှောင်ပုံစနစ်-	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
				မရှိ အအေးခန်းစနစ်- မရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်း ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိပါ။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၂၈	ကောင်း	√	√	√	-
အဝိစိတွင်း (စက်တပ်)	-	-	-	-	-	-
အဝိစိတွင်း/တုံကင်	၂၁	ကောင်း	√	√	√	-
ကန်		-	-	-	-	-
မြစ်/ချောင်း	၁	ကောင်း	-	-	-	-
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-	-	-	-	-	-
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း			-	-	-	-
အခြား	၂၈	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများသည် ရေအရင်းမြစ်ကောင်းမွန်သော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေခန်းခြောက်မှု အနည်းငယ်ရှိသည်။ချောင်းရေနှင့်စိမ့်စမ်းရေသွယ်များမှာ သောက်သုံးရန်အသုံးပြုခြင်းမရှိပါ။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၈	အိမ်ထောင်စုအားလုံး ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲလျက်ရှိ
ကျင်းအိမ်သာ	-	
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	**၇၈**	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါးမှာ ယင်လုံအိမ်သာများသုံးစွဲလျက်ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	*ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		*မရှိ*	*အမျိုးသမီးများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိ*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ*		
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**		*မရှိ*	-
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**		*မရှိ*	-
၅	**အခြား** (ရှိလျှင်)		*မရှိ*	

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား (၁/၂/ ၃)	ကော င်း/ ဆိုး	တည်ဆော က် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လ င်း ရာသီ	တစ်နှ စ်ပတ် လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	သင့်			√	၁ မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း						
ရွာချင်းဆက်လ မ်း	၃	ကော င်း	၂၀၁၄ နှစ်		√	၁.၆မိုင်
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး လမ်းသင့်ပါသည်။ချဉ်းကပ်လမ်းမှာလည်း မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် လမ်းဆိုးပြီး သွားလာရခက်ခဲလျှက်ရှိပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အ စား**	**ကောင်း/ ဆိုး**	**တည် ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ**	
				ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ် လုံး**
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံ တား				-	√
ကြိုးတံတား					√
ရေပြွန်	(၃)ပေ	ကောင်း	၂၀၁၅		
အခြား					√

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင် ရေး	**အကွာအ ဝေး (မိုင်)**	**ယာဉ် အမျိုးအ စား**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	
			ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြော င်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော်၃ - သဘော်ဘ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၆၉	၁၀၀	၁	၆	-	၇၁

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ကား၊ဆိုင်ကယ်နှင့်ထော်လာကျီများကို အသုံးပြုလျှက်ရှိသည်။ကျေးရွာရှိ ချဉ်းကပ်လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် သွားလာခက်ခဲပါသည်။ရွာတွင်းလမ်းမှာလည်း မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၄၆	ကောင်း	ရှိ
ဆိုလာစနစ်	၅၉	သင့်	ရှိ
အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း အိမ်ထောင်စု ၇၈ ရှိရာ မဟာဓါတ်အားလိုင်း သွယ်တန်းအသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု ၄၆ သာရှိပြီး ကျန်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများ မှာ ဓါတ်အားလိုင်း တပ်ဆင်အသုံးပြုလိုသော်လည်း ကျေးရွာလျှပ်စစ်ပြီး ကော်မတီ၏ ငွေကြေးကန့်သတ်ချက်များကြောင့် တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်မှုမရှိပဲ ဆိုလာများကိုသည် အသုံးပြုနေရသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၁၈၁	၄၇	၅၂	၃၂	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း -

ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်အမျှရရှိနိုင်ပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	မရှိ
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လူငယ်အများစုမှာ စာဖတ်မှုအားနည်းပြီး လူမှုရေး၊ဘာသာရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးရဲခစန်းမှာနန်းမားရဲစခန်းဖြစ်
အခြား	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးရဲစခန်းမှာ နန်းမားတွင်တည်ရှိပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	၂	၂	၁	၂

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်း မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ စိုးရိမ်ဖွယ်အခြေအနေရှိနေပြီး အခြားမှုခင်းများမှာ သာမန်ဖြစ်စဉ်မျှသာရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူ များလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ပြီးရောင်းချနိုင်သည်။ စပါး၊ နှမ်း၊ ငှက်ပျော ၊ကွမ်း နှင့် သရက်တို့ ကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး၊ ငပြောင်ဆည်မှ တစ်နှစ် ပတ်လုံး ဆည်ရေ ရရှိနိုင်ကြခြင်းသည် သီးနှံ စိုက်ပျိုးမှုအား လွန်စွာအ ထောက်အကူဖြစ်စေပေသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ကျွန်းပင်သာကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်တည်ရှိပြီး၊ တစ် နှစ် ပတ်လုံး လွယ်ကူချောမွေ့ စွာသွားလာနိုင်ပေသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်း မှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထား သောလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊အဖွဲ့များ၆။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ ပြင်ပ ပုဂ္ဂလိ က ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အားကောင်း မှုရှိပြီး၊ထို အထောက်အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆိုင်ရွက်မှုနှင့် အခြားသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ် ကိုင် ဆောင်ရွက် ရန် လွန်စွာအထောက်အပံ့ကောင်း များဖြစ် စေ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက် သောနည်းပညာပေးစံပြစိုက်ကွက်များလည်းကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးထားခြင်းသည်လည်း တောင်သူများအတွက် ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များ အား အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီရရှိစေသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင် တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက် များအတွက် ချိတ် ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက် အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့ လည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရ သောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း ဈေးကွက်သာကွာဝေးသော မိုးညှင်းမြို့ဆေးရုံသို့ ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကိုမဟာဓါတ်အားလိုင်းမှချိတ် ဆက်သုံစွဲနိုင်ကြသဖြင့်ထင်းသက်သာသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်စာဖတ်ချိန်အထောက် အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ်သုတ၊ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အားတီဗွီဖန် သားပြင်မှကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းစသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးလာရေးအတွက် အထောက်

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	အကူ ပြုနေသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့်အတား စိန်ခေါ်မှု အများအပြား မတွေ့ရှိ ရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင်အား ပြိုင်မှုအချို့ ရှိနေ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှုအနည်း ငယ်အားနည်း ကြောင်း တွေ့ ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်း များ ထပ်မံ မတိုးချဲ့ နိုင်တော့ ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ် မှု တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့် ဈမိုင်ကွာဝေးသော မိုးညှင်းမြို့ဆေးရုံသို့ ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် အခြားဒေသသို့ သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁						
	• ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်း • ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများနည်းခြင်း • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း	• အလုပ်လုပ်နိုင်သောအင်အားရှိခြင်း • တက်ကြွစွာလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း	• စက်မှုလက်မှုပညာတတ်မြောက်မှုနည်းခြင်း • သက်မွေးဆိုင်ရာပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန် လက်လှမ်းမမီခြင်း • မိရိုးဖလာလယ်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ	• သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများပို့ချပေးရန် တောင်းခံခြင်း • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးခြင်း	- သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနမှ သက်မွေးဆိုင်ရာပညာရပ်သင်တန်းများကို ကျေးရွာအုပ်စုလိုက်သင်တန်းပေးခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				လုပ်ကိုင်တတ်ကြခြင်း		
J						
	• ချေးငွေလိုအပ်ခြင်း	• လက်လုပ်၊လက်စားများအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေး ချေးငွေမရရှိခြင်း • ငွေတိုးချေးသူထံမှချေးယူနေရခြင်း	• ချေးယူထားသောငွေကြေးပမာဏကို သတ်မှတ်ကာလအတွင်းဆပ်နိုင်ခြင်း	• ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ချေးယူရာတွင် အတိုးများစွာပေးရ ခြင်း • လက်လုပ်၊ လက်စားများအတွက် အစိုးရဘဏ်၊အတိုးနှုန်းသက်သာသော ပုဂ္ဂလိကချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်	• အစိုးရ ဖွံ့ဖြိုးရေး ချေးငွေများ လျှောက်ထားတောင်းခံခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာသောပုဂ္ဂလိကချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	○ အစိုးရ၊ပုဂ္ဂလိကချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း ○ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ဆင်းရဲသားများအတွက် မြစိမ်းရောင်ကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးချေးငွေများ တောင်းခံလျှောက်ထားခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				ခြင်းမရှိသေးခြင်း		
၃						
	• မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာခြင်း	• ခါတ်မြေဩဇာအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ခါတုပိုးသတ်ဆေးများသုံးစွဲခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း • မြေဆွေးများ မချနိုင်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနရှိခြင်း • လယ်ယာမြေများရှိခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း • ခါတ်မြေဩဇာကို သတ်မှတ်နှုန်းထား အတိုင်းမသုံးကြခြင်း • ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများလာခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတများတိုးပွားလာစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဟောပြောပွဲများပြု လုပ်ပေးခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစာအုပ်များရှာဖွေဖတ်ရှုခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာများဖြန့်ဝေပေး	–စိုက်ပျိုရေးနည်းပညာများ တိုးတက်လာစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း –စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					ရေး • ခါ ရာဇဟုသုတများ တိုးပွားလာစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဟောပြောပွဲများ ပြု လုပ်ပေးခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်း ပညာစာအုပ်များ ရှာဖွေဖတ်ရှုခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ် ဆက်၍နည်းပညာ များဖြန့်ဝေပေး ရေး • ခါတ်မြေဩဇာ များကိုစနစ်တကျ	

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					သုံးစွဲခြင်း	
၄	• စပါးများအလေအလွင့်များပြားခြင်း	• အချိန်မှီ မရိတ်သိမ်း နိုင်ခြင်း • ရိတ်သိမ်းချိန်မိုးရွာသွန်းမှုများလာခြင်း	• စပါးစိုက်ခင်းများရှိခြင်း • လယ်ယာလုပ်သားအနည်းငယ်ရှိခြင်း • ခြွေလှေ့စက်များရှိခြင်း	• လယ်ယာလုပ်သားရှားပါး ခြင်း • ရိတ်သိမ်းစရိတ်ကြီးမားခြင်း • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များမရှိခြင်း • ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း	• အချိန်မှီရိတ်သိမ်းခြင်း • မိုးလေဝသဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ နေ့စဉ်ရယူခြင်း • ရက်တိုစပါးမျိုးများစိုက်ပျိုးခြင်း • ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးရေးကိရိယာများအသုံးပြုရိတ်သိမ်းခြင်း	–ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ အစိုးရထံတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း –စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၅	• တောင်သူများ အထွက်နှုန်း နည်းပါးခြင်း	• စိုက်ပျိုးစရိတ်များ မြင့်မားခြင်း • ဈေးကွက်နှင့်ချိတ် ဆက်မှုနည်းပါး ခြင်း • ကုန်သည်များမှ ဈေးနိမ့်ဝယ်ယူ ခြင်း • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတနည်းပါး ခြင်း • ကုန်ချောမထုတ် နိုင်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေး ထွက်များရှိ ခြင်း • လူသားအရင်း အမြစ်များရှိခြင်း	• လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာ များ အရည် အသွေးနိမ့်ကျ ပျက်စီးမှုများ၍ မကြာခဏပြု ပြင်ရခြင်း • စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစု များဈေးနှုန်း ကြီးမားခြင်း • ကုန်စည် အဝယ်ဒိုင်များ မရှိခြင်း	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာဗဟုသုတများ တိုးတက်လာခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးသွင်း အားစုများ ဈေး ကွက်နှင့်စိုက်ပျိုး ရေးထွက်ကုန် များကို အစိုးရမှ ထိန်းညှိပေးရေး • ခိုင်မာသော ဈေး ကွက်များဖော် ဆောင်ပေးရေး	▪ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန မှ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများသင်တန်း ပေးခြင်း ▪ ကုန်ချောအဆင့်ထိ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် နည်း ပညာများပံ့ပိုးပေးခြင်း ▪ အဝယ်ဒိုင်များနှင့်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၇						
	• **လယ်ယာသုံး**	• တရုတ်နိုင်ငံ ထုတ်	**•စက်ပစ္စည်းများ**	**•မကြာခဏ**	**•အရည်အသွေး**	• အဆင့်မှီသော

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	စက်ပစ္စည်း များအရည် အသွေးနိမ့် ကျခြင်း	စက်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ခြင်း • ရေရှည်အသုံးမပြုရခြင်း • စက်ပစ္စည်းများ အားထိန်းသိမ်း ရန်နည်းပညာ အားနည်းခြင်း	**ဝယ်ယူရန် ငွေကြေးအသင့် အတင့် ရှိခြင်း** **•စက်ပစ္စည်းများ အသုံးပြုလိုကြခြင်း** **•စက်ပစ္စည်းများ အသုံးပြု ပါက အလုပ်တွင် ကျယ်ခြင်း** **•အချိန်ကုန် သက်သာခြင်း**	**ပျက်စီး၍ ပြုပြင်စရိတ်များပိုမို သုံးစွဲရခြင်း** **•အပိုပစ္စည်းများ ဈေးနှုန်းကြီးမားခြင်း**	**ကောင်းမွန်ပြီး ခိုင်ခံ့သော လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းများအသုံးပြုနိုင်ရန် စိုက် ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း** **•စက်မှု ဝန်ကြီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ကရိယာများအား အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း**	စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာများ အသုံးပြုနိုင်ရန် အစိုးရက စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးအရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း
၈						
	• မီးဘေးအန္တရယ် ကာကွယ်နိုင်မှု	• မီးသတ်ကားမရှိခြင်း	**•လူထုအင်အားရှိခြင်း**	**•မီးသတ်ယာဉ် ဝယ်ယူရန် ငွေ**	• မီးသတ်ယာဉ် အသုံးပြုနိုင်ရန် အစိုး	• မီးဘေးဆိုင်ရာ ပညာပေးဟောပြောပွဲများပြု

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	အားနည်းခြင်း	• ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး စနစ်မရှိခြင်း • မီးဘေးနှင့်ပတ်သက်၍အသိပညာနည်းခြင်း	**•မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်လိုကြခြင်း** **•မီးသတ်ယာဉ်ထားရန်မြေနေရာရှိခြင်း**	**ကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း** **•နည်းပညာမရှိခြင်း** **•မီးသတ်ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုနည်းပါးခြင်း**	ရထံတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • မီးဘေးကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးရေး • အရန်မီးသတ်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်း	လုပ်ပေးခြင်း • ရွာမှလူငယ်များအား အရန်မီးသတ် တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပေးရေး • မီးသတ်ကားရရှိရန် အစိုးရထံတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း
	• သုံးရေမလုံလောက်ခြင်း	• ရေလျှောင်ကန်သေးခြင်း • အပူချိန်မြင့်မားလာခြင်း • ရေလျှောင်ကန်တစ်ခုအား နှစ်ရှာပေါင်းအသုံးပြုနေ	**•စိမ့်စမ်းရေသွယ်ရေးစနစ်ရှိခြင်း** **•စိမ့်စမ်းရေရှိခြင်း** **•ရေပိုက်များသွယ်တန်းထားပြီးခြင်း**	**•ရေလျှောင်ကန်အသစ်တည်ဆောက်ရန်ငွေကြေးမရှိခြင်း** **•ရေသွယ်စနစ်၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်း**	• ရေလျှောင်ကန်အသစ်တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရေသွယ်ရေး နည်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် ရေလျှောင်ကန်တည်ဆောက်ရန် ဘတ်ဂျက်တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ကျေးရွာလူထုမှ ငွေကြေးအကုန်ကျခံတည်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		ရခြင်း			ပညာများ အကူညီတောင်းခံဖြေရှင်းခြင်း • ကျေးရွာလူထုမှ လုပ်အားကူညီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	ဆောက်ခြင်း • နည်းပညာများ ကျေးလက် ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြ တောင်းခံခြင်း
	• ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးပစ္စည်းများမလုံလောက်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနမှပံ့ပိုးပေးမှုအားနည်းခြင်း	**•ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိခြင်း** **•သားဖွားဆရာမရှိခြင်း**	**•ကျန်းမာရေးဌာနမှ ထောက်ပံ့မှုနည်းခြင်း** **•လူအများ ဆေးကုသရာတွင် ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်း** **•ကုတင်များမလုံလောက်ခြင်း**	• သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနတွင် ဆေးပစ္စည်းများ တင်ပြတောင်းခံခြင်း • NGO များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ဆေးပစ္စည်းများ တင်ပြတောင်းခံခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• B.C ပိုးအဖြစ်များလာခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း • ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနည်းခြင်း • ရောဂါရှိသူထံမှ ကူးစက်ပျံ့ပွားခြင်း • ကာကွယ်ဆေးမထိုးခြင်း • ရောဂါဖြစ်ပွားသည်ကိုသိရှိနိုင်ရန်ဆေးမစစ်ကြခြင်း	**•ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ရှိခြင်း** **•ကာကွယ်ဆေးများဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း** **•ကြိုတင်ကာကွယ်ရနိုင်ခြင်း**	**•ရောဂါ ကာကွယ်ရေးဆေးထိုးနှံပေးမှုမရှိသေးခြင်း** **•ရွာသားများ ဝယ်ယူထိုးနှံနိုင်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြခြင်း**	• ငွေကြေး တတ်နိုင်ပါက ဝယ်ယူထိုးနှံ ကာကွယ်ခြင်း • ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုး အစီအစဉ်များပြုလုပ်ပေးရန်တင် ပြတောင်းခံခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုး အစီအစဉ်များပြုလုပ်ပေးရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • B.C ပိုးနှင့်ပါတ်သက်သော ဆေးပညာ အသိပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း
	• မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများပြားလာခြင်း	• အလွယ်တကူ ရရှိခြင်း • အလုပ်ကိုင်အခွင့်	**•ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများရှိခြင်း**	**•သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ ထိ**	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ ထိရောက်စွာ တား	• မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရန်ဌာနဆိုင်ရာမှထိရောက်စွာ တားဆီး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		အလမ်းနည်းပါးခြင်း • ဆေးစွဲသူများနှင့် ပေါင်းသင်းမိခြင်း	**•ဆေးဖြတ်လိုစိတ် ရှိကြခြင်း** **•ဆေးဖြတ်ဌာနများရှိခြင်း**	**ရောက်စွာ နှိမ်နှင်းနိုင်မှုမရှိခြင်း** **•ရောင်းချသူများပြားခြင်း** **•တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်းခြင်း**	ဆီးနှိမ်နှင်းပေးခြင်း • ရပ်ရွာလူထုမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ရောင်းချသူများအား ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ် များချမှတ်ပေးရေး • မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း	နှိမ်နှင်းပေးခြင်း • ရွာတွင်းမူးယစ်ဆေးတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း • သတင်းအချက်အလက်များပေးပို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ဆေးစွဲလူငယ်များအား စနစ်တကျဆေးဖြတ်စခန်းများတွင်ဖြတ်ပေးခြင်း
	• ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း	• စာကြည့်တိုက်မရှိခြင်း • စာဖတ်ခြင်းအလေ့ အားနည်း	**•စာကြည့်တိုက်ဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာရှိခြင်း** **•ငွေကြေးအနည်း**	**•ဗဟုသုတဖြစ်စာအုပ်စာပေများမရှိခြင်း** **•စာဖတ်ရန်**	• စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ပေးခြင်း • စာအုပ် အလှူရှင်	• ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ပေးခြင်း • ပြင်ပမှ စာအုပ်အလှူရှင်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		ခြင်း • စူးစမ်းဆင်ခြင်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း	**ငယ်ရွှီခြင်း** **•လုပ်အားကူညီနိုင်ခြင်း**	**စိတ်ဝင်စားမှုနည်းခြင်း**	များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စာပေဗဟုသုတတိုးပွားလာစေရေး • လူအများ စိတ်ဝင်စား ဗ ဗဟုသုတဖြစ် စာအုပ်စာပေများမရှိခြင်း • စာဖတ်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းခြင်း စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ပေးခြင်း • စာအုပ် အလှူရှင်	များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စာပေဟောပြောပွဲများပြု လုပ်ကျင်းပပေးရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စာပေဗဟုသုတ တိုးပွားလာစေရေး • လူအများ စိတ်ဝင်စား ဗဟုသုတ ဖြစ်သော စာအုပ်များထားရှိရေး	
	• မူကြိုအရွယ် ကလေးများ ပညာမသင်ကြားရခြင်း •	• မူကြိုကျောင်းမရှိသေးခြင်း • မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	**•မြေနေရာရှိခြင်း** **•မူကြိုအရွယ် ကလေးများအလုံလောက်ရှိခြင်း** **•လုပ်အားကူညီပေးနိုင်ခြင်း** **•သဲ၊ကျောက်များရှိခြင်း**	**•ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ အလယ် တန်းကျောင်းဆောင်ဆောက် လုပ်နေရသဖြင့် ငွေကြေးပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုမရှိခြင်း**	• ပညာရေးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • အလှူရှင်များ ရှာဖွေချိတ်ဆက်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း	• မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပညာရေးဌာနတွင် ဘတ်ဂျက်တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ကျောင်းကော်မတီဝင်များနှင့်ရပ်မိရပ်ဖတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
			•မူကြိုသင်ကြားရေးဆရာမမရှိခြင်း	**•ပြင်ပအလှူရှင်များမရှိခြင်း**		
	• သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများမလုံလောက်ခြင်း	• ပညာရေးဌာနမှ ပြည့်စုံစွာချထားပေးမှုမရှိခြင်း • ရပ်ရွာအနေဖြင့် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း • ပရိဘောဂပစ္စည်းများမလုံလောက်ခြင်း	**•ကျောင်းသား၊သူများရှိခြင်း** **•စာသင်ခန်းများလုံလောက်စွာရှိခြင်း** **•ဆရာ၊မ များရှိခြင်း**	**•သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများမလုံလောက်သဖြင့် သင်ကြားရေးတွင် ထိရောက်မှုအားနည်းခြင်း** **•စာသင်ခုံများမလုံလောက်သဖြင့် ပူးကပ်ထိုင်ရသောကြောင့် ကျောင်းသားများ စာတွင်	• သက်ဆိုင်ရာဗဟုသုတရေးဌာနတွင် သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများတင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရွာမှ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	• ပညာရေးဌာနတွင် သင်ထောက်ဆိုင်ရာပစ္စည်းများတင်ပြတောင်းခံခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များ ရှိလာပါက ကျောင်း ကော်မတီနှင့်ရပ်မိရပ်ဖတို့ ပူးပေါင်းဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				အာရုံစိုက်မှု လျော့နည်းခြင်း **•ကျေးရွာမှ ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း**		
	• အဖွဲ့စည်း ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ အားနည်းခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံ နည်းပါးခြင်း • ပြင်ပ ဖွဲ့စည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း	**•စုစည်းမှုအားကောင်းသော အဖွဲ့စည်းများ ပေါ်ပေါက်လာစေကြခြင်း** **•ရွာလူထုမှ တက်ကြွစွာပါဝင်နိုင်ခြင်း**	**•အဖွဲ့စည်းဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ ပညာရပ်များ လက်လှမ်းမမီခြင်း** **•ရွာလူထုပါဝင်မှုအားနည်းခြင်း**	• အဖွဲ့စည်းဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာဗဟုသုတတိုးပွားစေခြင်း • စနစ်ကျသော အဖွဲ့စည်းများပေါ်ပေါက်လာအောင် ဖွဲ့စည်းခြင်း • ရပ်ရွာလူထုမှ ပိုမိုပါဝင်လာစေရန်	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းပေးခြင်း • အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					အသိပညာပေးခြင်း	သင်တန်းများပေးခြင်း
	• ပညာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် အိမ်ယာလိုအပ်ခြင်း	• ဝန်ထမ်းများသည် ရပ်ဝေးမှဖြစ်ခြင်း • စာသင်ဆောင်များတွင်ဖြစ်သလို နေထိုင်ရခြင်း • ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများမရှိသေးခြင်း • ဝန်ထမ်းအိမ်ယာရှိပါက သင်ကြားရေးပိုမို ထိရောက်နိုင်ခြင်း	**•ဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောက်လုပ်ရန် မြေနေရာရှိခြင်း** **•လုပ်အားဖြင့် ကူညီနိုင်ခြင်း**	**•ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ ဆောက်လုပ်ပေးရန် ကျေးရွာအနေဖြင့် မတတ်နိုင်ခြင်း**	• သက်ဆိုင်ရာပညာရေးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ပညာရေးဝန်ထမ်း အိမ်ယာ ဆောက်လုပ်ပေးရန် ပညာရေးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်ရှိလာပါရပ်မိရပ်ဖ များနှင့် ပူးပေါင်းဆောက်လုပ်ပေးခြင်း
	• စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးမလုံခြုံခြင်း	• သံဆူးကြိုး အနည်းငယ်သာ ကာရံထားခြင်း • အပြင်လူများ	**•မြေနေရာများရှင်းလင်းထားရှိခြင်း** **•ကျေးရွာမှ လုပ်**	**•ပိုမိုကောင်းမွန်သောခြံစည်းရိုးပြုလုပ်ပေးရန် ငွေကြေးမလုံ**	• ကျေးရွာမှ ငွေကြေးကောက်ခံတည်ဆောက်ခြင်း • အလှူရှင်များနှင့်	• ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးကောက်ခံပြီး လုံခြုံမှုရှိသော တံတိုင်းတည်ဆောက်ပေးရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		အလွယ်တကူဝင်ရောက်နိုင်ခြင်း • လုံခြုံသော တံတိုင်း ကာရံမှု မရှိခြင်း	**အားရှိခြင်း** **•ငွေကြေးအနည်းငယ်ရှိခြင်း**	**လောက်ခြင်း** **•ကျောင်းခြံစည်းရိုးမလုံခြုံသည့်အတွက် ဆရာ၊ဆရာမများစိုးရိမ်မှုဖြစ်ခြင်း**	ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ပညာရေးဌာနတွင် ဘတ်ဂျက်ငွေ တင်ပြ တောင်းခံခြင်း	• ပညာရေးဌာန၊အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တံတိုင်းတည်ဆောက် ကာရံပေးရေး
	• ကျေးရွာတွင်း လမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • မိုးများ၍ ပျက်စီးခြင်း • ကျေးရွာလုပ်အားဖြင့် ပြုပြင်သော်လည်း အားလုံးပြီးစီးရန် ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း	**•သဲကျောက်များရှိ ခြင်း** **•ကားများရှိခြင်း** **•လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း** **•ပြုပြင်ရန်လမ်းအရည်ရှိခြင်း** **•ငွေကြေးအနည်းငယ်ရှိခြင်း**	**•ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း** **•နည်းပညာအားနည်းခြင်း**	• ရွာတွင်းလမ်း အားပြုပြင်ပေး ရန် • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရပ်ရွာလူထု အလှူရှင်များနှင့်ပူးပေါင်းပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း
	• ကျေးရွာခန်းမရှိ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုး	**•မြေနေရာရှိခြင်း**	**•ငွေကြေးမလုံ**	• ကျေးရွာခန်းမ	• သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	ခြင်း	တက်မှုဆွေးနွေးပွဲများအား ဘာသာရေးအဆောက်အဦတွင်ကျင်းပနေရခြင်း • ဘာသာရေးနေ့များနှင့်တိုက်ဆိုင်ပါက အစည်းအဝေးကျင်းပရန် နေရာမရှိခြင်း	**•လုပ်အားရှိ ခြင်း** **•ငွေကြေးအနည်းငယ်ရှိခြင်း**	**လောက်ခြင်း**	တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရပ်ရွာအင်အားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခြင်း • ရပ်ရွာမှလုပ်အားများဖြင့်ပါဝင်ကူညီဆောက်လုပ်ပေးခြင်း	ဦးစီးဌာနတွင် ကျေးရွာခန်းမ တည်ဆောက်နိုင်ရန်ဘတ်ဂျက်တင်ပြတောင်းခံခြင်း • အလှူရှင်များရှိလာပါက ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းတည်ဆောက်ခြင်း • ရပ်ရွာမှ ငွေကြေးထည့်ဝင်တည်ဆောက်ခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊